N=ro 86.

KURYER LITEWSKI

Za dozwoleniem Nayjwyższego Rządu Nayiaśnieyszego
CESARZA Imperatora Całey Rossyi.

Z WILNA 28. LIPCA ROKU 1798. W SOBOTĘ

z Peterzburga 6 Lipca.

Naznaczeni są Kommendantami regimentow: garnizonowego Generał Maiora Bułhakowa Podpółkownik Łapińskoy; Tawryczeskiego grenadyerow Półkownik Ukołow; Tobolskiego muszkietyerow Podpółkownik Bakłanowskoy; Generała Jnfanteryi Holeniszczewa Kutuzowa muszkietyerow Podpółkownik Enhelhard, Naszeburgskiego muszkietyerow Podpółkownik Mokszeiew.

Też samą rangę otrzymali w regimentach garnizonowych Generał Maiorow: Bołotnikowa, Bema, i Smorodina, Podpółkownicy: von Buszen, Berch, i Maior Brusin; w S. Peterzburgskim grenadyerow Półkownik Kulnew; w Rewelskim muszkietyerow Maior Winter, w garnizonowym Generała Lieutenanta Wranhela 1. Maior Seliwerstow; w garnizonowym Generał Maiora Ekbouma Maior Lang; w garnizonowym Półkownika von Bratke, Półkownik von Ritter.

z Londinu 7 Lipca z Gazety N. Hamburgskiey.

Ostatnie wiadomości odebrane z Jrlandyi nie maią w sobie nic nowego; mieć trzeba nadzieię, że zamieszania domowe, które ten kray w kilku tygodniach zniszczyły, wezmą wkrótce koniec; wnosić to można z roskazu milicyom Angielskim danego, ażeby na okręta nie siadały, ponieważ zaręczył Wice Król Margrabia Cornwallis, że bez nowego posiłku przywróci spokoyność i utrzyma w Królestwie.

Wyrachowali Officyerowie nasi, że Defenders w rozmaitych bitwach utracili przynaymniey 24 tysiące zabitego ludu. Królewskich woysk mnieysza nierównie iest klęska. Głowy dowodzcow buntu na pikach wystawiono w mieście Wexford. Teraz rząd nasz wspólnie z Lordem Cornwallis i Ministrami Jrlandzkiemi wynayduie srzodki naydzielnieysze, chcąc nayrychley poprawić los mieszkańcow.

Przy odeysciu poczty d. 2 t. m. w Dublinie był wielki rozruch. W Hrabstwie Drogheda nie ustaią zamieszania; 22 tysiące buntownikow zgromadziło się pod Liffeyhead. Mówiono o bitwie pod Prosperous stoczoney; nie wiadomo iakim powodzeniem; to pewna że z stolicy wysłano ku Wexford 1500 żołnierza i wiele ammunicyi, która żeby rychley stanęła na mieysce, wszystkie bez braku poiazdy i konie, nawet obywatelom znacznieyszym zabierano pod czas nabożeństwa, tak dalece, iż piechotą do domow powracać musieli.

Nigdy od początkow swoich narod Angielski potężniey uzbroiony nie był na odparcie niesłuszney napaści, i obronę praw i swobod kraiowych. Przed zamknięciem Sessyi Parlamentowych Minister Dundas opisuiąc stan kwitnący W. Britanii, w następuiących wyrazach rzecz zamknoł.

Nie wspominaiąc flotty Królewskiey, która dziś liczy 120 tysięcy maytkow doskonałych w żegludze, regularne woyska wynoszą 80 tysięcy; nad to mamy 100 tysięcy dobrze ćwiczoney milicyi tyleż pieszych ochotnikow, 20 tysięcy konnych; nie wspominam ludu po miastach uzbroionego; sam Londin obrońcow liczy do 40 tysięcy; armia Jrlandzka 100 tysięcy ma żołnierza regularnemu równego.

Pokazało się to nie dawno w bitwach z rokoszanami zwiedzionych; w liczbie zas nieżmierney uzbroionego ludu niema takiego człowieka, któryby nie ukazał od współziomkow świadectwa, że rząd może onemu broń powierzyć. Wszystkie nadbrzeża całego Królestwa są obwarowane, staraniem usilnym Wielkorządcow, tak dalece iż nie ma przyczyny lękać się bynaymniey nieprzyiacielskiego wtargnienia.

Pierwszy Minister dnia zawczorayszego raz pierwszy ukazał się na pokoiach Królewskich po chorobie swoiey. Mówiono że złożywszy urząd przeydzie do Jzby Parow; lecz upadła iuż pogłoska, równie iak druga o negocyacyach z Francyą rozpoczętych; tey początek dał niespodziany przyiazd Kommissarza Direktoryatu Niou, umocowanego do zamiany woiennych brańcow.

Piszą z Lisbony, że Następca Tronu Xiąże Brezilii uwiadomiony przez Króla Jmci Katolickiego o danym pozwoleniu Francuzom na wolne do Portugallii przeyście przez Hiszpanią, udał się do granic, gotuiąc się do obrony. Z drugiey strony uważaiąc, że część woysk Angielskich opuściła Lisbonę, wnosić potrzeba, iż Portugallia do nowey woyny rozpoczęcia nie będzie przymuszona.

O zaięciu Malty odebraliśmy wiadomość. Jeżeli ztamtąd Buonaparte do Alexandryi popłynoł, może do Jndyi wtargnąć albo przez Sirią, albo też przez między morze Suez; obieraiąc pierwszą drogę, będzie musiał przebiedz mil Angielskich 900 lądem, 1700 morzem; obieraiąc drugą; 5 przez piaszczystą pustynię, 4 tysiące morzem czerwonym i Oceanem Jndyiskim.

Gdy Lord Cambden wyieżdżał z Dublina, Parlament Jrlandzki żal onemu swóy oświadczył z tey uwagi że kray opuszcza w srogim zamieszaniu. Też same zamieszania, Wice Król odpowiedział, mnie nakłoniły, ażebym szukał dimissyi, i Króla Jmci prosił o takiego zastępcę, którego militarne talenta osądziłem za nayskutecznieysze lekarstwo na rany Oyczyznie zadane przez buntowników.

Admirałowie pod Lordem S. Vincent służący oswiadczyli nieukontentowanie swoie, widząc że Nelson z nich w porządku naymłodszy został przeniesiony na kommendę eskadry wysłaney przeciwko flotcie Toulońskiey. Admiralicya chcąc znaczne woysko posłać do Jndyi Wschodniey na obronę bogatych i obszernych osad, okrętów nawet Kompanii do przewozu użyć postanowiła.

Nie dawno przybył Officyer z Madras wysłany w miesiącu Lutym od Admirała Rainier. Rząd nie lęka się zuchwałych zamysłow Tippo Saiba. W przygórku dobrey nadziei panuie zupełna spokoyność. Z portu wysłano eskadrę z iednego okrętu od 64, 1 od 50, dwóch fregat od 40 armat, i tyluż korwet; kommenderuiący ma rozkaz przez 3 miesiące krążyć w bliskości Jsle de France i Bourbon.

Powszechne iest u nas rozumienie, że Francuzki Direktoryat przewleka negocyacye w Rastadt rozpoczęte, daiąc czas flotcie swoiey na morzu śrzodziemnym wykonania skrytych zamiarow, takie więc bydź muszą, że ich uskutecznienie zerwać może Kongres Niemiecki. Poseł u nas Ottomański wierzyć nie chce ażeby Buonaparte zamyślał lądować w Siryi lub Egipcie.

Po ustąpieniu woysk naszych przez kapitulacyą z rozmaitych miast na wyspie S. Domingo, ieszcześmy zatrzymali S. Nicolas i Jeremie, stanowiska obronne, i do zasłonienia osad Angielskich w Jndyi Zachodniey potrzebne. Póki albowiem Generał Toussaint zatrudniony będzie odzyskaniem straconey własności, Jamaika i inne wyspy lękać się nie maią nieprzyiacielskiego wtargnienia.

Statek pocztowy, Adolf z Lisbony do Londinu wysłany, niedawno wpadł w ręce korsarzom Francuzkim. Powracał na nim do Oyczyzny Generał Pigot i 30 Officyerow do garnizonu Gibraltarskiego należących. Generał D' Oily na kommendę do pomienioney twierdzy przeznaczony, pożegnał Króla Jmci. Monarcha był przytomny wczora manewrom kawaleryi z ochotnikow Londińskich złożoney.

Lord S. Vincent ściśley zamknoł port Cadix niż przedtym. Admirał Duncan otrzymał u Króla Jmci pozwolenie przydania do herbu swoiego medalu bitego z okoliczności zwycięztwa które odniosł nad Batawami; wyobraża on wieniec iaki dawano w starożytnych wiekach za zdobycie nieprzyiacielskiego okrętu; z drugiey strony napis Campredown.

W Jrlandyi rząd ogłosić kazał powszechny pardon i amnestyą; wyłączaiąc iednak dowodzcow buntu głównieyszych. Rzecz iest pewna; iż 10 tysięcy obywatelow Dublinu porzuciwszy siedliska przeszło na stronę rokoszanow. Duchowieństwo Katolickie Królowi wierne, z ambon klątwę rzuciło na nieposłusznych Defenders, którzyby iak nayrychley nie powrócili do domu, po złożoney broni.

z Paryża 7 Lipca z Gazety Berlińskiey.

Na ostatnim posiedzeniu Rady wiele mówiono o stanie Paryża teraznieyszym. Niektórzy z Reprezentantow dowodzili, że stolica dziś iest emigrantami napełniona; że agentow Angielskich znayduie się znaczna liczba; kokarda narodowa i nazwisko obywatela w pogardzie; &c. zatym radzili zapytać się Direktorow, czyli tak się dzieie, i iakich śrzodkow rząd używa na zapobieżenie złemu.

Tegoż dnia odpowiedział Direktoryat wyznaiąc, iż prawodawczemu zgromadzeniu prawdę przełożono. Stanoł zatym wyrok pozwalaiący władzy wykonawczey przez cały miesiąc przeglądać wszystkie mieszkania w stolicy, aresztować i sądzić osoby podeyrzane; w dzień zaś dziesiątkowy dawać sprawę Radom narodowym o uskutecznieniu ich wyroku.

Ex Direktor Neufchateau wkrótce tu iest spodziewany. Jaki będzie skutek negocyacyi w Selz rozpoczętych; czyli ten mąż obeymie urząd w Ministerium, zgadnąć trudno. To pewnieysza co piszą z Moguncyi, że Generał en chef Hattry

odebrał od Direktoryatu roskaz, tak wszystko rozrządzić, ażeby armia iego w zupełney była gotowości zagaienia kampanii, iesliby potrzeba wyciągała.

Według listow z Malty odebranych, Buonaparte wyszedł pod żagle na wielką wyprawę, zostawiwszy 12 tysięcy żołnierza ku obronie wysp zaiętych. Przed wyiazdem pisać miał do Wice-Krola Siciliyskiego, żądaiąc ażeby swoie porty zamknoł statkom Angielskim; co iesliby nie nastąpiło, RPtey Francuzkiey Direktoryat poczyta za wypowiedzenie woyny.

z Toulonu wysłano do tegoż Generała dwa statki, na iednym Tallien popłynoł o którym iest pogłoska, że bydź ma Kommissarzem w Malcie Direktoryatu. Tym czasem rządzi wyspą Regnault Deputat niegdy w zgromadzeniu Konstitucyinym, i przyiaciel Buonaparte, Generałowi Vaubois oddano Kommendę twierdzy Valette i całego garnizonu.

Tu nam spodziewać się każą nowych coraz korzyści na morzu srzódziemnym. Piszą z Neapolu, że d. 17. Czerwca rano Anglicy oddaliwszy się od pomienioney stolicy, ku Maltańskim brzegom obrócili żagle. Wiatr trochę przeciwny powiewał Z drugiey strony Buonaparte d. 19. zostawiwszy w porcie statki przewozowe, miał z woiennemi ruszyć na spotkanie nieprzyiaciela.

Admirał Nelson według iednych ma 15. według drugich 14. lub 12. liniowych okrętow i 5. fregat. Buonaparte oprócz 13. wyprowadzonych z Toulonu, i dwóch Maltańskich, do swoiey flotty przyłączył trzy Weneckie z Corfou powracaiące; ile dawniey unikał bitwy, będąc obowiązany zasłaniać statki przewozowe, tyle dzis oney pragnie widząc wszystkie na mieyscu bespiecznym.

Los bitwy spodziewaney nie pewny; sprawność Anglikow, i doświadczenie w morskich manewrach iest wielkie; lecz cóżkolwiek się stanie, na morzu srzódziemnym Admirał Nelson portu nie ma, do któregoby się zchronił nawet po wygraney dla naprawy zkołatanych statkow. Wyprawa zatym Toulońska bez przeszkody uskuteczniona bydź może.

Powiadaia że iedna z fregat naszych wyszedłszy pod żagle z Rochefort, wysadziła na Irlandzkie brzegi 750. żołnierzy, 3. Generałow, 20. tysięcy ognistey broni 7. armat, i wiele ammunicyi; to wykonawszy powróciła szczęsliwie do portu. Słaby zaiste posiłek dla zwyciężonych tylekroć przez woyska Królewskie buntownikow. lękać się trzeba, żeby nie wpadł w ręce nieprzyiacielowi.

Tym czasem Deputacya ziednoczonych, u nas Irlandczykow przyszedłszy do Ministra zagranicznych interessow, polecała onemu los Oyczyzny swoiey. Zaręczył Talleyrand Perigord, że Direktoryat skutkiem pokaże, iż o nich pamiętać nie przestał. Jest pogłoska, że Anglicy podaią nam nowe warunki do przyszłego traktatu, lecz ta wiadomość nie iest urzędową.

Direktor Rewbell ciężko zachorował. Ponieważ nowy Ambassador Batawski nie był ieszcze prezentowany władzy wykonawczey, ztąd wnosiemy, że zaszła w Hadze rewolucya pod przewodnictwem Generała Daendels, albo ukończoną, albo też potwierdzoną nie iest. Słowem w narodach z nami niedawno zprzymierzonych panuią wnętrzne zamieszania, których końca nie widziemy.

Nasz Direktoryat miał przełożyć Królowi Jmci Sardyńskiemu potrzebę cofnienia woysk Piemontskich z kraiu Liguryiskiego; toż samo z swoiey strony uczynić powinni Ligurowie. Posłuiącemu w Turinie zalecono starać się nayusilniey, ażeby Monarcha na wolność wypuscić raczył Piemontczykow za opinie polityczne dotąd w więzieniu trzymanych,

Według listow pisanych z Perpignan, żaden emigrant Francuzki z Hiszpańskich portow nie mógł wynisć do Majorki lub wysp Canaryiskich, które im do mieszkania przeznaczył Krôl Jmsć Katolicki. Legion de Bourbon z 3. batalionow złożony, gdy z Barcellony wypłynoł, potkany przez Anglikow, częścią poszedł w ich służbę, częścią do portu musiał powracać.

Dawno iuż wiadomo, że Zgromadzenie Prawodawcze pozwoliło Direktorom 80. millionowy dług zaciągnąć na wyprawę Angielską. Pokazało się teraz, że ten proiekt w znaczney części nie przyszedł do skutku; summy pomienioney w całości nie zebrano; iedni to przypisuią niedodostatkowi gotowizny, drudzy sprawiedliwiey upadłemu w narodzie kredytowi.

Dni temu kilka, Anglicy o mil 7. od Brestu w Conquet wysiedli na ląd, i zabrawszy bydła nie mało, na morze powrócili. Często zdarzaią się teraz na brzegach naszych podobne przypadki; ogromna flotta wszystko ułatwia nieprzyiacielowi, Takowe wtargnienia nazywaiąc łotrowstwem i rabunkiem Generał Kilmaine wydał rozkaz wiadomy, zabiiania lądujących Anglikow.

z Madritu 21. Czerwca z Gazety Berlińskiey.

Xiąże Pokoiu znayduie się w naszey stolicy od dni kilku. Będąc pierwszym Ministrem, gdy zupełne Króla Jmci zaufanie posiadał, nie miał tylu otaczaiących siebie Grandow Hiszpańskich i przyiacioł ile ich dziś liczy oddalony od Dworu. Owszem uważano, że póki był na urzędzie

życie prowadził na osobności w Aranjuez, od wszelkiego zgiełku dalekie i swobodne.

Według wyraźnych rozkazow Króla Jmści, wszyscy mu teraz oddaią cześć należną Xiążęciu do familii panuiącey przyiętemu. Skoro wyszły na widok edikta skarbowe, pierwszy między innemi Alcudia pisał do Ministra Saavedra, ustępuiąc pensyi, 125. tysięcy liwrow wynoszącey póki woyna trwać będzie; przydaiąc w ofierze dobrowolney całe srebro stołowe.

z Lisbony 24. Czerwca z Gazety N. Hamburgskiey.

Xiąże Brezilii odebrawszy niedawno gońca z Madritu, wyiechał na granicę Królestwa, chcąc widzieć czyli są opatrzone do obrony. Woyska nasze i Angielskie maią wystąpić do obozu pod Mafra wytkniętego. Zchwytany przez Francuzow statek pocztowy Angielski, zawinoł do tuteyszego portu, zapłaciwszy korsarzom 17. tysięcy piastrow.

z Neapolu 20. Czerwca z Gazety Frankfortskiey.

Zaymuiąc Maltę Buonaparte, iednego w twierdzy znalazł Kawalera Neapolitańskiego, któremu w godzinę wyiechać kazał. Powracaiącym do Oyczyzny Francuzom, 25. louis d'orow każdemu na drogę wyliczył; 500. Turków obdarzył wolnością. Eskadra Angielska pod kommendą Admirała Nelson staneła przed portem naszym d. 16. z 14. okrętow, 6. fregat, i 10. lekkich statkow złożona.

Upędza się pomieniony Admirał za flotą Toulońską. Tu powziowszy wiadomość, że ią widziano blisko Malty, nie mieszkaiąc rozwinoł żagle, nie wiedząc o zaięciu wyspy. Gdy się dowie, nie wiadomo co uczyni, iednak można rozumieć iż uderzy na nieprzyiacioł, ażeby dalsze ich zamiary, iesli są iakie, w niwecz obrócił.

Wkrótce więc od brzegow Siciliyskich czekamy ważney wiadomości o stoczoney bitwie, która panowanie na morzu srzoddziemnym da zwycięzcom. A ponieważ Admirał Angielski mógł stanąć pod Maltą d. 19 20. naypóźniey Buonaparte zaś iest postanowiony nie unikać potyczki, za dni 8. lub 10. naywięcey powszechna ciekawość będzie zaspokoiona.

z Liworny 10. Czerwca z Gazety Berlińskiey.

Angielska fregata Terpsycora o 32. armatach zawineła do portu naszego z listami do Posła przy Dworze Toskańskim będącego; wysłał onę Admirał Nelson z pod Neapolu pędem do Malty żegluiąc. Dziś rano przybyły dwą statki Raguzańskie z Smirny. D. 11. płynąc nie daleko Malty, potkały znaczną liczbę przewozowych okrętow, idących ku wschodowi bez woienney straży.

z Turinu 27. Czerwca z Gazety Berlińskiey

Direktoryat Francuzki przyrzekał Dworowi naszemu pomoc skuteczną na przywrócenie spokoyności w Piemoncie zamieszaney, pod tym iedynie warunkiem, ażeby Król Jmść dla wszystkich bez różnicy rokoszanow amnestią dać raczył. Po długich negocyacyach i przewłóce, naostatek rzecz ukończona; staneła umowa między rządem naszym i Posłem Francuzkim.

Nie wiadome warunki; to pewna, że w zakład dotrzymania słowa i spokoynych mysli, citadella Turinska, Francuzom wydaną zostanie. Ugodę podpisano dnia wczorayszego wieczorem; gońca wysłano z doniesieniem do Generała en chef Brune Król Jmść Kawalerowi S. Marsan zalecił z nim ułożyć artykuły stosowne do przyszłey kapitulacyi.

z Mediolanu 28. Czerwca z Gazety Frankfortskiey.

Poseł Łukieski w mieście naszym bawiący od nie małego czasu, rozkaz odebrał powracać do Oyczyzny. Los małey Rpltey codziennie staie się niepewnieyszym. Minister Francuzki w Genui podał Direktoryatowi Liguryiskiemu list pisany od rządu naszego do Generała en chef Brune, względem pretensyi, które Rplta Cisalpińska do Dworu Turińskiego urościła.

Ligurówie przez tegoż Posła uwiadomieni, że Wódz Francuzki stosuiąc się do zaszłey rekwizycyi, woyskom Cisalpińskim nad rzekę Tesin zciągać rozkazał, oświadczyli naszemu rządowi podziękowanie, za gorliwość okazaną w obronie sprawy spólney narodom sąsiedzkim. Woyska nasze iść do granic nie przestaią. Główna ich kwatera iest w Margenta.

Mówiono, że Buonaparte z Malty ruszył do Alexandryi, maiąc po drodze zawinąć do Candyi; lecz ta wiadomość iest nie pewna. Z Liworny mniey watpliwą odbieramy, że na brzegach Corsykańskich i Sardyńskich, na początku teraźnieyszego miesiąca, postrzeżone trzy wielkie statki korsarskie Algerczykow, i Tunetańskich tyleż, dla rozboiu krążące.

Rozumieliśmy, że nieprziacielskie kroki między woyskiem Królewsko Sardińskim i Ligurami rozpoczęte, iuż ustały. Pokazało się, że woynie końca nie ma. D. 21 Ligurowie attakowali Piemontczyków pod Serravalle; i po długiey bitwie za nadeyściem posiłkow, odnieśli zwycięztwo. Nastąpiło bombardowanie pomienionego zamku; d. 24. Kommendant prosił o kapitulacyą.

Reszta w Dodatku.

N^{RO} 86.

DODATEK
DO
KURYERA LITEWSKIEGO

Z WILNA 28. LIPCA ROKU 1798. W SOBOTĘ

Dokończenie Artykułu z Mediolanu.

Według listow odebranych z Ankony Generałowie Francuzcy w Państwie niegdy Kościelnym Kommenderuiący, nakazali gwałtowny zaciąg 4. tysięcy maytkow, w powiatach nad morzem leżących. We wszystkich zaś portach gotować spiesznie zalecono statki przewozowe; które wynidą na morze, gdy o pomyślnym skutku wyprawy pierwszey pewna będzie wiadomość.

Generał en chef Brune oprócz kordonu nad rzeką Tesin wyciągnionego licznym diwizyom zgromadzić się rozkazał blisko ieziora większym zwanego. Półbrigada Francuzka w stolicy naszey trzymaiąca załogę, ostatniey nocy wyszła, iak mówią, do Turinu. Wielorakie biegaią pogłoski; czasowi odkrycie prawdy zostawuiąc, kładniemy list odebrany z Turynu.

,, Z Ovada odbieramy rapport, że 600 ,, Francuzow do tego miasta wkroczyło, ,, na wykonanie taiemnych rozkazow, które do naszego i Ligurow rządu stosowane bydź maią. 6. tysięcy Republikantow przybyło do Alexandryi, gdzie im ,, zalecono odbywać służbę wespół z woyskiem Piemontskim. Nie wiemy, co może wyniknąć z takowego połączenia.

,, Oprócz dwóch diwizyi wyżey wspomnianych, trzecia do 10. tysięcy licząca rozciąga się po całym Piemoncie, ,, iak mówią; dla utrzymania wnętrzney ,, spokoyności. Pierwszy Minister Stanu ,, Kawaler Priocca, i Prezydent Hrabia ,, Adami, odprawuią częste konferencye z ,, Posłem, Francuzkim każą nam się spodziewać że wszystkie zatargi sposobem ,, przyiacielskim ugodzone będą.,,

Donoszą z Neapolu, że przygotowania woienne na obronę Królestwa nie tylko nie ustały, owszem na początku teraznieyszego miesiąca wszystko czynić zaczęto z większym natężeniem. Król Jmść rozkazał całą młodzież zdatną do noszenia broni, do woyska zaciągać. Duchowieństwu nawet uzbroić się zalecono, końcem utrzymania wnętrznego porządku, iesli woyska ruszą ku granicom.

Pokóy lub woyna zależą na odpowiedzi, iaką Król Jmść Dwóch Sicilii odbierze z Paryża. Według odgłosu powszechnego, Poseł Garat miał podać następuiące warunki Dworowi Neapolitańskiemu: 1. Ustąpienie portu Messyny. 2. Wypuszczenie na wolność osob za opinie polityczne więzionych. 3. Nieprzyimowanie do portow całego Królestwa okrętow i towarów Angielskich.

Nie mógł Król Jmść zezwolić na takie warunki, iakoż odrzucił wszystkie Między Margrabią de Gallo i Kawalerem Acton zayść miało poróżnienie. Pierwszy z nich radzi uległość okolicznościom i pomiarkowanie, drugi stałość i odwagę. Margrabia ieszcze nie przyszedł do zdrowia.

z Constantinopola 5. Czerwca z Gazety Frankfortskiey.

Rząd nasz głębokie chowa milczenie względem woyny rozpoczętey z buntownikiem Passwan Oglou w okolicach Widdinu, prywatne wiadomości, które z tamtąd odbieramy, tak są ciemne, tak iedne drugim przeciwne, iż im wierzyć nie podobno. Dziś mówią, że Seid Basza za pomocą Inge Mehemet Beya flottillą kommenderuiącego, rozpoczoł bombardowanie twierdzy tak skutecznie, iż obywatele przestraszeni o ugodzie mówić zaczynaią.

Od granic Włoskich 28. Czerwca z Gazety Frankfortskiey.

Potwierdziła się wiadomość, że kroki nieprzyiacielskie między Dworem Turinskim i Ligurami rozpoczęte, zawieszone zostały za pośrzednictwem Direktoryatu Paryskiego. Z Neapolu do Malty Garat wysłał statek pocztowy, donosząc Generałowi Buonaparte o zbliżeniu się i siłach Angielskiey eskadry pod Admirałem Nelson.

z Bruxelles 3 Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Uskuteczniaiąc roskazy Direktoryatu, Administratorowie Departamentow Belgickich, zatrudniaią się teraz zpisaniem i klassifikacyą maytkow, którzy w kraiu podbitym znaydować się mogą. Gdy iuż dzie-

ło ukończone, będzie, prawo przepisze, iak wielką tych ludzi liczbę corocznie dawać mamy, przesyłaiąc do portow RPtey, gdzie na woiennych okrętach służyć będą.

Rapport przysłany z Middelbourga donosi, że d. 29 Czerwca po południu, dwie fregaty Angielskie uganiaiąc się za statkiem Hollenderskim, wpadły do pomienionego portu, ze wszystkich dział ognia daiąc, i wytrzymuiąc gęste z batteryi lądowych strzelanie nayodważniey. Ustąpiły nakoniec. Eskadra pod Texel krążąca składa się z 3 okrętow od 74 armat, 5 od 64, 1 od 54 i 6 fregat.

z Rastadu 6 Lipca z Gazety Frankfortskiey.

Podobno iuż konferencye w Selz rozpoczęte zbliżaią się do końca. Neufchateau ostatniey nocy odebrał z Paryża odpowiedź ostateczną. Hrabia de Cobenzl u niego teraz się znayduie. Deputacya Rzeszy Niemieckiey oddała notę Posłom Francuzkim. Treść oney iest taż sama, iakeśmy dawniey donieśli.

D. 7. Ukończyły się w Selz konferencye; Pełnomocnik Francuzki iutro powraca do Paryża; poiutrze Hrabia de Cobenzl spodziewany iest w Rastadzie. Ekwipaże iego iuż przybyły. Nie wiemy na czym się rzecz skończyła, czyli nawet zgodzono się na przednieysze warunki; mówią, że 3 tysiące Austryakow do Straubing wkroczyło, równa tey liczba zaieła okolice.

z Stockholmu 6 Lipca z Gazety N. Hamburskiey.

D. 3 Krol Jmć przedsięwziół drogę do wód w Medewi. Nazaiutrz Xiężna Sudermannii szczęśliwie powiła syna. Wesołe zdarzenie ogłoszono w stolicy wystrzałem z armat 128. Rozumiemy że Monarcha o tym uwiadomiony wkrótce powróci.

z Hagi 10 Lipca z Gazety N. Hamburgskiey.

Rząd Batawow tymczasowy postanowił wypuścić na wolność obywatelow aresztowanych z okoliczności podwóyney u nas rewolucyi, w Styczniu i Czerwcu dokonanych. Direktoryat nasz oświadczył, że Admirał de Winter, który niedawno wyiechał do Paryża, nie chce ani też zamyśla bynaymniey należeć do woiennych układow, uwiązawszy słowo honoru rządowi Angielskiemu.

Tenże Direktoryat od sprawuiącego interessa Francuzkie list odebrał, w którym imieniem rządu swoiego dopomina się na mocy traktatu w r. 1795 podpisanego, o maiątek emigrantow, Elektora Palatina Margrabstwo Berg op-zoom, dobra Kawalerow Krzyżackich i Maltańskich, Duchowieństwa w Departamentach Belgickich pozostałego, &c. iako prawem woyny do zwycięzcow należące.

Tymczasowy nasz Direktoryat wprzód niżeli będzie mógł dać odpowiedź przyzwoitą, zalecił Prowincyom, w których pomienione leżą dobra, żpisać długi onych, ażeby nie szkodowali wierzyciele krajowi. W portach naszych pilnie pracuią około wystawienia potężney flotty, w Rotterdamie zpuszczono na morze okręt Witt od 68 armat; dwa od 64 za dni 14 gotowe bydź maią.

z Worms 3. Lipca z Gazety Berlińskiey.

Rudler który niedawno przez miasto nasze przeieżdżał do Szwaycarow, odebrał w drodze rozkaz powrócenia do Moguncyi; ponieważ na mieysce Rapinata Kommissarzem został przy armii Generała Schavenbourg Champigni Sekretarz legacyi w Hadze. Ta wiadomość przeciwi się inney z Bazilei, którą niżey położemy.

z Bazilei 27. Czerwca z Gazety Berlińskiey.

Niektórych obywatelow naszych aresztowano. Rozsiewali pogłoskę, że w skarbie Cantonowym znayduie się wiele millionow zebranych częścią z pensyi płaconych przez dawny rząd Francuzki, częścią z legacyi naszych wspólziomkow zmarłych w Ameryce, w Cantonie Zug panuie wielki niedostatek żywności. O gotowiznę w całym kraiu bardzo trudno.

D. 29. Generał Schavenbourg i Rapinat dnia wczorayszego z Zurich do Berne wyiechali, gdzie ma bydź główna armii kwatera. Do granic naszych ieszcze przyszła półbrygada Francuzka, ta wkroczy nie mieszkaiąc wgłąb Szwaycarow. Austryackie woyska, które się do tych czas znaydowały w okolicach Bregenz i Feldkirch wszystkie ustąpiły.

D. 30. Nowe rozrządzenia Direktoryatu Francuzkiego napełniły radością kray cały; nie ma wątpliwości, że tym sposobem spokoyność mieszkańcom powróci pożądana. Pfyffer powrócił do Direktoryatu naszego. Bay wolał obrać życie prywatne. Podobno zgromadzenie prawodawcze Obywatela Ochs na mieyscu iego wybierze. Skarb z Zurych do Huningue zaprowadzono. Tenże los będzie skarbu w Lucerne.

D. 2. Lipca Radość Szwaycarow z pozbycia się Rapinata nie długo trwała. Generał Schavenbourg z nim do Berne przybywszy, donieśli mieyskim urzędnikom, że Rapinat od swoiego Direktoryatu na urzędzie Kommissarza potwierdzony został. Na mieysce obywatela Bay, La Harpe Direktorem wybrany. Ochs na mieysce Pfyffera, któremu urząd złożyc kazano.